

Laboa eta Atahualpa, goi mailako emanaldia.

LABOA eta YUPANQUI

parean gutienez

Joan den larunbat gauean Donibane Lohitzungo JAI ALAI pelotalekuan eginiko kantaldiari buruz, bi kontsiderazio egin nahiko nituzke kantaldia bera irazkindu aurretik: bata, publizitateari dagokionez ATAHUALPA YUPANKI eta mikel laboaren arteko desproporzioa. Atahualparen argazkiak eginiko "poster" handi baten azpian, MIKEL LABOA izenarekin, soilik, karteltxo xurigorri eskas bat. Biga, bi kantari horien arteko ezberdintasuna dirusaria jasotzerakoan.

EGINen irakurri dudanez, Argentinarako omen zen dirua. Honak ez du publizitate desproporzio iraingarria justifikatzen; ez eta dirusariaren ezberdintasuna. Gure herriko artista, idazle, pentsalari, poeta, sukaldari, kalegarbitzaile zenbaiten izena aldatu edo apaindu bederen egin beharko luke beste edozein kanpotar garrantzitsuren garrantzia izateko; berriz ere, etxekoan eragintza aski zaila izango da.

Kantaldi berari dagokionez, Mikel nahiko zaintsu ikusi nuen hasieran; piskanaka, berraurkitu zen.

Faxismo agintea eta herri zapalduen arteko dialektika zabal eta zehatz biak batera elkar loturik agerra-

razi zigun azken SKETxaz.

Ene kritizian, bere eboluzio pertsonala kantatzen hasi zenetik, horaintxe arte aditzera ematen digu honek; zer nolako baldintza zehatzetan mugitu eta desarroitatu den bere bizia.

Mikrofono batetik agintea, zutik, azkar, mikatz, gordin eta bestetik herri zapaldua, jarririk; ahul, heraberti, beldurti, ezinaren kutsu... piskanaka-piskanaka azkartzen eta segurtzen doana, azkenik Mikelen ahots primitiboak karraxi bizi, aberats, barnekoi batez bukatzeko.

Gero Atahualpa irten zen eta hastapena kitarrak egin zuen; benetan kitarra jotzen oso ona oraino. "Madre Vasca" olerkia esaten hasi zenean, entzulegoa berotu egin zen; poesi hau botatzerakoan, Iparragirreren doinu ezagun bat armonizazio berezi batekin jo zuen kitarrak. Gero gehien-gehiena edo dena hobeki esanda denok ezagutzen genuena.

Eszenarioetariko ezaguera agertu zuen ere, bizpahiru zehazkizunetan. Goi mailakoa benetan, bi gizon hauen emanaldia.

XALBARDIN

Ahaide: Pariente
 Ahots: Voz
 Ahutara: Puñado
 Aise: Cómodamente
 Akats: Defecto
 Anker: Sanguinario
 Apaila(tu): Disponer(-uesto)
 Apur: Escaso
 Bakun: Simple
 Berba: Hitz
 Dizdizka: Esplendorosamente
 Duinki: Dignamente
 Erdiets(i): Lograr (-ado)
 Erein: Sembrar(-ado)
 Erruz: Abundantemente
 Etekin: Ganancia
 Etsi(tu): Conformarse(-ado)
 Ezarr(i): Imponer(-uesto)
 Ezteiak: Bodas
 Eztiki: Dulcemente
 Ganora: Fuste
 Garaipen: Victoria
 Gazi: Salado
 Giltzape: Cárcel
 Goibel: Triste
 Gordin: Crudo
 Gutiets(i): Subestimar(-ado)
 Herabe: Miedoso
 Hits: Sin brillo
 Irazkin(du): Comentar(-ado)
 Irrika: Deseo vehemente
 Iraun: Pregunta
 Itsu: Ciego
 Izar: Estrella
 Izardi: Savia
 Jaurtiki: Arrojar
 Jomuga: Finalidad
 Kausi(tu): Acertar(-ado)
 Kimu: Retoño
 Konpon(du): Arreglar(-ado)
 Landare: Planta
 Lasa(tu): Relajar(-ado)
 Lekuko: Testigo
 Lora(tu): Florecer(-ido)
 Lotsagarri: Repelente
 Neke: Fatiga
 Oldar(tu): Atacar(-ado)
 Orpo: Talón
 Orrazi: Peine
 Osagarri: Complementario
 Ospa egin: Evadirse(-ido)
 Patxadan: Tranquilamente
 Pila(tu): Amontonar(-ado)
 Tenta(tu): Tantear(-ado)
 Ur(tu): Derretir(-ido)
 Zama: Carga
 Zimentarri: Piedra fundamental
 Zitxada: Pinchazo
 Zola: Pavimento